

του Άγγελου Χάγιου

70 χρόνια από την απώλεια του Άρη Βελουχιώτη

Η αξιολόγηση της πραγματικής τάσης αγωνιστών και επαναστατών που εξέφρασε ο Άρης Βελουχιώτης χρειάζεται πολύπλευρη έρευνα. Κι αυτό είναι έργο της ιστορικής επιστήμης αλλά και μιας συλλογικής προσπάθειας ενός σύγχρονου επαναστατικού κομμουνιστικού κόμματος. Σε αυτήν την προσπάθεια αποτελεί συμβολή το παρακάτω κείμενο που βασίζεται στην ομιλία του Άγγελου Χάγιου στην αντίστοιχη εκδήλωση στις Αναιρέσεις.

Ο ΔΙΠΛΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Τα 70χρονα του θανάτου του Άρη Βελουχιώτη, στις 16 Ιουνίου 1945, συμπίπτουν με μια κρίσιμη κατάσταση για τους εργαζόμενους και τη νεολαία. Με ένα κρίσιμο σταυροδρόμι κι ένα καθοριστικό δίλημμα. Ή θα σπάσει ο οργανωμένος λαός και η μαχόμενη αριστερά το πλαίσιο της διαπραγμάτευσης, του χρέους, της ΕΕ και του ευρώ, ή θα υποταχθούμε σε μια νέα φάση μνημονιακής, καπιταλιστικής βαρβαρότητας με διαχειριστή, στο όνομα της Αριστεράς, τον ΣΥΡΙΖΑ και τη συγκυβέρνησή του. Άλλες εποχές, άλλες συνθήκες, άλλα τα διλήμματα. Η καλύτερη τιμή, ωστόσο, στον αϊτό της Ρούμελης είναι, μελετώντας στο ιστορικό της πλαίσιο την πολύτιμη παρακαταθήκη του, να αναλάβουμε τις ευθύνες μας για μια νικηφόρα αναμέτρηση στις μάχες που έχουμε μπροστά μας.

Στις 16 Ιούνη του 1945, στο φαράγγι του Φάγγου της Μεσούντας, κυνηγημένος από τον αστικό στρατό και τους συμμορίτες του οπλαρχηγού του Ζέρβα, Βόιδαρου, ο Άρης δίνει τέλος στη ζωή του. Το κεφάλι του, μαζί με αυτό του Τζαβέλα, αφού το περιφέρανε σαν τρόπαιο οι κανίβαλοι της εθνοπροσύνης, κρεμάστηκε στον φανοστάτη της κεντρικής πλατείας των Τρικάλων.

Τρία χρόνια νωρίτερα, στις 7 Ιουνίου του 1942, ο Θανάσης Κλάρας κάνει για πρώτη φορά την εμφάνισή του ως Άρης Βελουχιώτης, στο χωριό Δομνίστα της Ευρυτανίας όπου μπήκε με τους αντάρτες του. Μετά από πολλές προσπάθειες και μεγάλες δυσκολίες για τη δημιουργία των πρώτων αντάρτικων ομάδων.

Στην τριετία που μεσολάβησε μεταξύ των δύο αυτών ημερομηνιών, γράφτηκε η πιο μεγάλη ιστορία αγώνα και ταξικής πάλης που ανέβασε τον θρυλικό «Καπετάνιο Άρη» στο πάνθεο των ηρώων του λαού. Ο Θανάσης Κλάρας έγινε **Άρης Βελουχιώτης**, ο πρωτοκαπετάνιος, ο αδιαφιλονίκητος λαϊκός ηγέτης, ο άνθρωπος που αγαπήθηκε περισσότερο απ' όλους σε όλη τη φτωχολογιά της Ελλάδας. Ο στρατιωτικός και πολιτικός ηγέτης που μισήθηκε μέχρι θανάτου απ' την πλουτοκρατία, τους προδότες και τους ξένους ιμπεριαλιστές. Κι αυτό γιατί εξέφρασε ένα μειοψηφικό, υπαρκτό ωστόσο, ρεύμα στο ΕΑΜικό-ΕΛΑΣίτικο κίνημα και στο ΚΚΕ. Ένα ρεύμα που τάχθηκε με τον ασυμβίβαστο και μέχρι την τελική νίκη εθνικοαπελευθερωτικό και ταξικό αγώνα.

Την ίδια μέρα που το ραδιόφωνο της Αθήνας πανηγύριζε για την δολοφονία -ουσιαστικά- του Άρη, το κόμμα του ανακοίνωνε στο Ριζοσπάστη τον πολιτικό αποκεφαλισμό του. Ανάμεσα σε άλλους χυδαίους και απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς ανέφερε και τα εξής: «...σε μία δύσκολη και κρίσιμη στιγμή, από δειλία και φόβο, παρά τις υποσχέσεις και τη συμφωνία που στα λόγια έδειξε, απειθαρχεί πάλι, ξαναπροδίδει το ΚΚΕ με την τυχοδιωκτική και ύποπτη δράση του, που μονάχα τον εχθρό ωφελεί».

Ο Βελουχιώτης εξέφρασε, με όποιες αντιφάσεις και ανεπάρκειες, τη σχετικά πιο πρωτοπόρα επαναστατική αντίληψη και στάση που υπήρχε στο πλαίσιο του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και του ΚΚΕ

Η Κ.Ε. του ΚΚΕ έχει διαγράψει τον Άρη από τον Απρίλη του '45, γιατί ο Άρης είχε καταγγείλει την Συμφωνία της Βάρκιζας ως προδοτική και την ηγεσία του κόμματος ως υπεύθυνη εγκληματικής τακτικής. Μαζί με λίγες δεκάδες λαϊκούς αγωνιστές, αρνείται να πειθαρχήσει και διακηρύσσει την πρόθεσή του να συνεχιστεί ο αγώνας. Στους συντρόφους του αυτούς ξεκαθαρίζει: «Εγώ δεν πρόκειται ν' ακολουθήσω την ηγεσία στην Αθήνα, να γίνω, όπως με θέλουν, πρόεδρος των Εφεδρο-Ελασιτών για να πρωτοκολλάω τις σφαγές και τα βασανιστήρια, τους βιασμούς και τους εξευτελισμούς των αγωνιστών. Θ' ακολουθήσω το δρόμο που χάραξα απ' την αρχή κι όσοι πιστοί προσέλθετε». Επιχείρησε, μάλιστα, στη γνωστή σύσκεψη της Λαμίας να πείσει και τους άλλους καπετάνιους, αλλά χωρίς επιτυχία.

Αρνείται στη συνέχεια, την πρόταση να αποσυρθεί ουσιαστικά στις Λαϊκές Δημοκρατίες. Επιλέγει, με συνέπεια στις απόψεις του, τον δρόμο της απόλυτης ταύτισής του με τις τύχες και τα βάσανα του λαού. Ανακοινώνει μάλιστα και εργάζεται για ένα νέο Μέτωπο Εθνικής Ανεξαρτησίας και ένα νέο ΕΛΑΣ για τη συνέχιση του αγώνα μέχρι τη νίκη κατά της αγγλικής κατοχής και του κράτους της δοσιλογικής δεξιάς.

Πίστεψαν ίσως, είπε ο Άρης στους συναγωνιστές του, «ότι όταν βρεθώ στα σύνορα, θα αναγκαστώ να περάσω χωρίς καμιά σύνδεση, για να ζητήσω άσυλο σαν κυνηγημένος. Έτσι, αυτοί ξεμπλέκουν με μένα και την άποψή μου, ησυχάζουν και εφαρμόζουν τη Βάρκιζα που σημαίνει ασυδοσία στις συμμορίες των ταγματασφαλιτών να δολοφονούν, να συλλαμβάνουν και να φυλακίζουν, να βασανίζουν, να βιάζουν και να εξευτελίζουν τους αγωνιστές και τις οικογένειές τους, έτσι ώστε να σβήσει κάθε ίχνος ΕΑΜικής οργάνωσης. Ε, αυτό δε θα γίνει! Εμείς θα κατευθυνθούμε προς Νότο, αλλά από τώρα κιάλας θα στρατολογούμε αντάρτες για αύξηση της δύναμης μας αυτής, που είναι το πρώτο τμήμα του νέου ΕΛΑΣ και όπου μπορούμε θα σχηματίζουμε πολιτικές οργανώσεις του Μετώπου Εθνικής Ανεξαρτησίας».

Η προσωπικότητα του Άρη Βελουχιώτη ξεπέρασε και ξεχώρισε, κατά τη γνώμη μας, κατά πολύ και από κάθε άποψη, από όλες -ακόμα και τις πιο σημαντικές- ηγετικές μορφές όχι μόνο του ΕΛΑΣ και του ΕΑΜ αλλά και του ίδιου του ΚΚΕ. Η αξιολόγηση της πραγματικής τάσης αγωνιστών και επαναστατών που εξέφρασε, δεν είναι εύκολη υπόθεση. Χρειάζεται πολύπλευρη έρευνα. Κι αυτό είναι έργο της ιστορικής επιστήμης αλλά και μιας συλλογικής προσπάθειας ενός σύγχρονου επαναστατικού κομμουνιστικού κόμματος.

Είναι αναγκαία μια βαθύτερη μελέτη και εξήγηση των λόγων που η θρυλική μορφή του πρωτοκαπετάνιου του ΕΛΑΣ, Θανάση Κλάρα-Άρη Βελουχιώτη, έχει εκτοξευτεί σε ανώτερο ιστορικό επίπεδο. Που έχει περάσει στο μυαλό και στην καρδιά του ελληνικού λαού, σύμβολο της αντίστασης, της ταξικής αξιοπρέπειας, της σύνδεσης του εθνικοαπελευθερωτικού με τον ταξικό αγώνα, σύμβολο της επανάστασης, ελληνικό και ταυτόχρονα διεθνιστικό. Του λαού που τον τραγούδησε, τον πένθησε και βέβαια δεν περίμενε καμιά επίσημη «αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης» αλλά και καμιά μισή αποκατάσταση.

Η αντιμετώπιση του Άρη από το ΚΚΕ σε όλες τις φάσεις αποκαλύπτει με κραυγαλέο τρόπο την ιστορική στρατηγική ανεπάρκεια και την βαθύτερη ηττοπαθή αντίληψη του. Με μίζερο και διστακτικό τρόπο, από την δεκαετία του 60, αρχίζει να αναγνωρίζει δημόσια τον ρόλο και τη συμβολή του Άρη στο έπος του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ. Χρειάστηκε, ωστόσο, να περάσουν 66 ολόκληρα χρόνια για να προχωρήσει στην «πολιτική-αλλά όχι κομματική...» - αποκατάστασή του. Το μήνυμα αυτής της αναγνώρισης ήταν απολύτως σαφές: «Είχε δίκιο, για την Συμφωνία της Βάρκιζας». όμως αυτό «δεν δικαιώνει τη στάση του απέναντι στη συλλογική θέση του Κόμματος και την παραβίαση από αυτόν της κομματικής πειθαρχίας» [...] «η στάση του αυτή, που αποτέλεσε ρήξη με τη θεμελιώδη αρχή του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού, δεν καθιστά δυνατή τη μετά θάνατο αποκατάσταση και της κομματικής του ιδιότητας».

Επομένως, ορθώς ακολουθήθηκε η πανθομολογούμενα πλέον λανθασμένη κομματική γραμμή, ορθώς το μεγαλειώδες εαμικό-ελασίτικο κίνημα «ετελεύτησε εν στόματι μαχαίρας», αφού το προέχον είναι η ορθότητα της κομματικής γραμμής και το «αλάθητο» της ηγεσίας. Ορθώς και σήμερα, το ΚΚΕ, στο όνομα της κριτικής στην τότε στρατηγική του, υποβαθμίζει την ΕΑΜική Επανάσταση και αποφεύγει να τοποθετηθεί στην ουσία των απόψεων του Άρη. Στο όνομα μάλιστα της λαϊκής εξουσίας, επιλέγει μια κομματικοκεντρική γραμμή για το κίνημα και το μέτωπο. Στην πράξη, για άλλη μια φορά αποπλίζει το μαχόμενο εργατικό λαϊκό κίνημα από το αναγκαίο πολιτικό σχέδιο και μέτωπο σύγκρουσης και ανατροπής της καπιταλιστικής επίθεσης. Επιμένοντας, από άλλο δρόμο, να αποφεύγει και πάλι να προωθεί στο κίνημα τους στόχους της αναγκαίας σύγκρουσης ρήξης και ανατροπής και παραμένοντας, πρακτικά, σε μια ρεφορμιστική, ηττοπαθή γραμμή. Αυτή η λογική πρυτανεύει στο ΚΚΕ και για τα μεγάλα και για τα μικρότερα. μέχρι τις μέρες μας. Και δεν είναι εποχές σήμερα για επιβραβεύσεις της κομματικής ανυπακοής. Άλλωστε η ρήξη με τη γραμμή ταξικής συνεργασίας και υποταγής του ΚΚΕ και του ενιαίου ΣΥΝασπισμού το 1989 δεν είναι τόσο μακριά.

Με καθυστέρηση, βέβαια, δύο χρόνων το ίδιο το ΚΚΕ αναγκάστηκε απ' τα πράγματα να ακολουθήσει τη γραμμή του Άρη, να συγκροτήσει τον ΔΣΕ στον εμφύλιο '46-'49, χωρίς, ωστόσο, να αλλάξει τη στρατηγική του για «ομαλές δημοκρατικές εξελίξεις» και «εθνική συμφιλίωση».

Τελικά, ο Άρης έχει εγγραφεί στην ιστορική μνήμη και στην καρδιά του λαού μας ως πολιτικός ηγέτης, στρατιωτικός αλλά και κομματικός. Δεν ήταν ένας «αρχηγός ατάκτων». Ούτε ένας ακόμα από τους, εκ των υστέρων, διαφωνούντες του ΚΚΕ, όπως εμφανίστηκαν ορισμένοι από αυτούς που υπέγραψαν η επικύρωση της Βάρκιζας, τον Λίβανο και την Καζέρτα. Και είναι τουλάχιστον υποκριτικό να επικαλούνται τον Άρη όσοι αναπαράγουν και σήμερα την υποταγή στο πλαίσιο της ΕΕ και του ΝΑΤΟ, επιλέγουν την ταξική συνεργασία και διαχείριση κι έχουν βγάλει από το λεξιλόγιο τους κάθε αναφορά στην επανάσταση και τον κομμουνισμό, ενώ απορρίπτουν την ένοπλη πάλη, της οποίας υπέρμαχος ήταν ο Άρης. Δεν συμβάλει ούτε στο κίνημα ούτε στην ιστορική γνώση η μονόπλευρη και επιλεκτική προβολή στο σήμερα των τότε συμμαχιών του ΚΚΕ με τμήματα της αστικής τάξης.

Τον Οκτώβρη του 1944, στη γνωστή ομιλία του στη Λαμία αφού τοποθετείται ανοικτά για τον κομμουνισμό και τη σχέση των κομμουνιστών με το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, ο Άρης έχει σαφή τοποθέτηση: «Το κεφάλαιο δεν έχει πατρίδα και τρέχει να βρει κέρδη σ' όποια χώρα υπάρχουνε τέτοια. Γι αυτό δε νοιάζεται κι ούτε συγκινείται με την ύπαρξη των συνόρων και του κράτους. Ενώ εμείς το μόνο που διαθέτουμε είναι οι καλύβες και τα πεζούλια μας. Αυτά, αντίθετα με το κεφάλαιο που τρέχει όπου βρει κέρδη, δεν μπορούν να κινηθούν και παραμένουν μέσα στη χώρα που κατοικούμε.»

Ο Βελουχιώτης εξέφρασε, με όποιες αντιφάσεις και ανεπάρκειες, την σχετικά πιο πρωτοπόρα επαναστατική αντίληψη και στάση που υπήρχε στο πλαίσιο του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και του ΚΚΕ που δίνει άλλη διάσταση και προοπτική στην ανεπανάληπτη συλλογική συμβολή των κομμουνιστών στην ηρωική αντίσταση του λαού μας στην ναζιστική - φασιστική κατοχή. Το στοιχείο αυτό και ταυτόχρονα η ανεπανάληπτη προσφορά του Άρη, δίκαια τον κατατάσσει στην πρώτη σειρά των πρωταγωνιστών του έπους της ΕΑΜικής Αντίστασης και Επανάστασης. Στάθηκε, αναμφίβολα, ο πρωτοπόρος, ο εμπνευστής, ο οργανωτής και ο καθοδηγητής του ΕΛΑΣ που ήταν το ένοπλο τμήμα της πιο μαζικής αντιστασιακής οργάνωσης του Ελληνικού Λαού, του ιστορικού ΕΑΜ.

«Η καθημερινή ζωή και δράση μου ως απλού αντάρτη κοντά στον Άρη στο τελευταίο και πιο συγκλονιστικό τρίμηνο της ζωής του, μου επιτρέπει να πω ότι ο Άρης Βελουχιώτης ήταν ο τύπος του επαναστάτη αρχηγού που συνέπαιρνε, που πυρπολούσε τις καρδιές των αγωνιστών και ατσάλωνε την πίστη τους στη νίκη. Κοντά στον Άρη ο αγωνιστής-αντάρτης ένιωθε να πολλαπλασιάζονται οι δυνάμεις του και η αντοχή του. Νικούσε κάθε ταλάντευση και κάθε δισταγμό και αφηφούσε τον οποιοδήποτε κίνδυνο», γράφει ο Δημήτρης Καραθάνος στο βιβλίο του, «Αντίο Καπετάνιε».

Ασυμβίβαστη στάση, χωρίς αυταπάτες

Δεν εμπιστεύεται τη Βρετανία, κατανοεί τον κοινωνικό χαρακτήρα του αγώνα

Η ξεχωριστή προσωπικότητα του Άρη, η πολιτική του αντίληψη και πράξη για τα επαναστατικά και ταξικά καθήκοντα, το βαθύτερο κριτικό του πνεύμα αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της συλλογικής, αγωνιστικής, κομματικής του δράσης. Ο Άρης ήταν γέννημα θρέμμα του ΚΚΕ, του εργατικού κινήματος της εποχής του και της Οκτωβριανής Επανάστασης.

Αυτά εκφράστηκαν και στην στρατιωτική του ευφυΐα στον αντάρτικο πόλεμο, αλλά και στη διορατικότητα και την τόλμη να χαράξει επαναστατική πολιτική γραμμή, κάνοντας ανοικτή κριτική στις αυταπάτες της ηγεσίας για το ρόλο των «συμμάχων» και της αστικής τάξης. Στις 21 Σεπτέμβρη 1943, σε γράμμα του προς το ΠΓ τονίζει: «Χειρότεροι από τους Άγγλους -μη βαυκαλιζόμεθα- δεν είναι ούτε οι ίδιοι οι Γερμανοί. Θα επιβάλουν ένα φασιστικό καθεστώς μ' άλλο όνομα, αν επικρατήσουν αυτοί.»

Η επαναστατική ασυμβίβαστη τάση, υπαρκτή αλλά μειοψηφική στο κόμμα και στο κίνημα, που εξέφρασε ο Άρης επιχείρησε να αντιμετωπίσει το μεγάλο πρόβλημα της σύνδεσης τακτικής - στρατηγικής από επαναστατική σκοπιά, ξεπερνώντας το όριο της αντίληψης του ΚΚΕ. Με αδυναμίες βέβαια, αντιλαμβάνεται την προετοιμασία της αντίδρασης και των ιμπεριαλιστών συμμάχων τους να τσακίσουν το ΕΑΜικό κίνημα και τον ΕΛΑΣ που αποτελούσε ανυπέρβλητο εμπόδιο για την ανασυγκρότηση, μετά τον πόλεμο, του ελληνικού καπιταλισμού και της συμμετοχής του στο διεθνές ιμπεριαλιστικό πλαίσιο. Ο Άρης κατανοεί τον κοινωνικό χαρακτήρα της ΕΑΜικής επανάστασης, δεν έχει αυταπάτες για τα αντίπαλα στρατόπεδα και παίρνει πρωτοβουλίες για να προωθεί τις θέσεις του κινήματος. Προσπαθεί συνειδητά να συνδυάζει τον αγώνα ενάντια στην κατοχή (εθνικό) και ενάντια στην ελληνική ολιγαρχία και τους ιμπεριαλιστές συμμάχους (ταξικό) για την εθνική και κοινωνική απελευθέρωση.

«Μα εμείς υποσχθήκαμε στο λαό και κάτι άλλο. Ότι δεν θ' αφήσουμε το όπλο από το χέρι μας αν δεν πετύχουμε και τη διπλή λευτεριά, τη λαοκρατία. Γι αυτό θα παλέψουμε για να εκτελέσουμε κι αυτή την υπόσχεση μας, αφιερώνοντας και θυσιάζοντας και τη ζωή μας ακόμα για τη λαοκρατική λύση του ελληνικού προβλήματος.»

«Αν αυτά δεν εκτελεστούν, τότε σας υποσχόμαστε οτι πάλι θα ξαναβγούμε στο βουνό. Μα είμαι βέβαιος ότι αυτά δεν θα συμβούν. Γιατί ο λαός μας χειραφετήθηκε πια.» Τόνιζε στην ομιλία του τον Οκτώβρη του 1944 στη λαϊκή συγκέντρωση της Λαμίας.

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ

«Ό,τι συμφέρει τον λαό συμφέρει και το κόμμα»

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΑΓΩΝΙΣΤΗ

Υπήρχε επομένως και διατυπώθηκε ανοικτά μια διαφορετική και ελπιδοφόρα πολιτική γραμμή, την οποία όχι μόνο απέρριπτε η ηγεσία αλλά την καταδίωκε με όλα τα μέσα. Αυτό δεν είναι απλά λάθος. Είναι αποτέλεσμα της γενικότερης στρατηγικής του κομμουνιστικού κινήματος διεθνούς και ελληνικού. Σε μια εποχή υποχώρησης και ήττας της Οχτωβριανής Επανάστασης, μετάλλαξης της σοβιετικής εξουσίας και των ΚΚ. Όσο κι αν το προγραμματικό πλαίσιο του κομμουνιστικού κινήματος, τα «λαϊκά μέτωπα» και τα σύμφωνα τύπου Σοφούλη-Σκλάβαινα, υπονόμειαν και απέκλειαν την επαναστατική αναζήτηση, ο Άρης επιχειρεί να απαντήσει, έστω πρωτόλεια, στο πραγματικό πρόβλημα του «ποιος, ποιον», το πρόβλημα της εξουσίας. Μέσα από τη δημιουργία του αντάρτικου στρατού, διδάσκεται από την πείρα των λαϊκών θεσμών που δημιουργούνται σε απομονωμένα ορεινά χωριά, και τοποθετεί στα πρώτα καθήκοντα του ΕΛΑΣ, το σχέδιο του ΚΚΕ και του ΕΑΜ, για να αναπτυχθούν και να ριζώσουν η λαϊκή αυτοδιοίκηση και η λαϊκή δικαιοσύνη στα βουνά της Ελεύθερης Ελλάδας.

Υπήρχαν δυνατότητες να νικήσει το κίνημα και δεν ήταν αναπόφευκτη η ήττα. Αυτό αποδείχτηκε στη γειτονική Γιουγκοσλαβία. Αργότερα με την Κινέζικη Επανάσταση αλλά και την Κουβανέζικη. Σε όλες τις περιπτώσεις αυτές με διαφορετική γραμμή από την επίσημη.

Κατά τη γνώμη μας, και πάντα με τον έλεγχο της ιστορικής επιστήμης και της συλλογικής γνώσης, ο Άρης συμπυκνώνει σε ανώτερο επίπεδο το μεγαλείο της αντίστασης και της ανυπακοής, το ιδιαίτερο ηθικό και αξιακό φορτίο του αγώνα των επαναστατών της περιόδου '40-'50, συμβολίζοντας την αντίσταση και τον αγώνα μέχρι το τέλος, την ταξική αξιοπρέπεια και την νικηφόρα προοπτική. Γι αυτό ο Άρης, ως επαναστάτης κομμουνιστής, ξεπέρασε τον Θανάση Κλάρα και τα λάθη του και γενικότερα το κομματικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύχθηκε και ο ίδιος.

Η θεωρητική κομματική αντίληψη του Άρη ήταν απολύτως σαφής: «Ό, τι συμφέρει το λαό πρέπει να συμφέρει και το κόμμα. Με αυτή τη βάση δεν θα βγούμε ποτέ μπερδεμένοι». Και στο γράμμα προς το ΠΓ, στις 21 Σεπτέμβρη 1943, υπογράμμιζε: «Χίλια καλά να έχουμε κάνει, αν χάσουμε τώρα το παιγνίδι, θα μας μουντζώσουν όλοι. Αν το κερδίσουμε όμως και νά 'χουμε κάνει και κάτι σκληρότερο, θα μας συγχωρέσουν και θα μας χειροκροτήσουν».

Ο Άρης, περισσότερο παρά ποτέ στην εποχή μας, δικαιώνεται αγωνιστικά, ηθικά, πολιτικά και κομματικά, από τη σκοπιά του προγράμματος και του κόμματος, του κοινωνικοπολιτικού μετώπου που έχει ανάγκη η εργατική τάξη και οι σύμμαχοι της για να ανατρέψουν την επίθεση του κεφαλαίου και την καπιταλιστική βαρβαρότητα. Γιατί στην εποχή μας, εποχή ιστορικής κρίσης του καπιταλισμού, η εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα διατρέχουν θανάσιμο κίνδυνο μιας πραγματικής κοινωνικής γενοκτονίας. Ο σύγχρονος ολοκληρωτικός καπιταλισμός, για να ξεπεράσει την κρίση του, καταργεί κάθε κοινωνικό, δημοκρατικό και εθνικό δικαίωμα και οδηγεί την ανθρωπότητα στην εξαθλίωση, την εκμετάλλευση, την προσφυγιά, τον πόλεμο και τον θάνατο.

Ως ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση, αντιλαμβανόμαστε την ευθύνη μιας βαθύτερης, συλλογικής και τεκμηριωμένης μελέτης και ανάδειξης της ιστορικής εμπειρίας ως πλευρά μιας νέας, ανώτερης στράτευσης. Για την επαναθεμελίωση του προγράμματος και του κόμματος της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης, ως ηγεμονικής δύναμης ενός σύγχρονου εργατικού αντικαπιταλιστικού σχεδίου και μετώπου και ενός ταξικά ανασυγκροτημένου εργατικού κινήματος, που αποτελούν τα σύγχρονα όπλα της εργατικής τάξης και του μαχόμενου οργανωμένου λαού για την αντικαπιταλιστική ανατροπή και την επανάσταση μέχρι τη νίκη.

Πηγή: **PRIN**